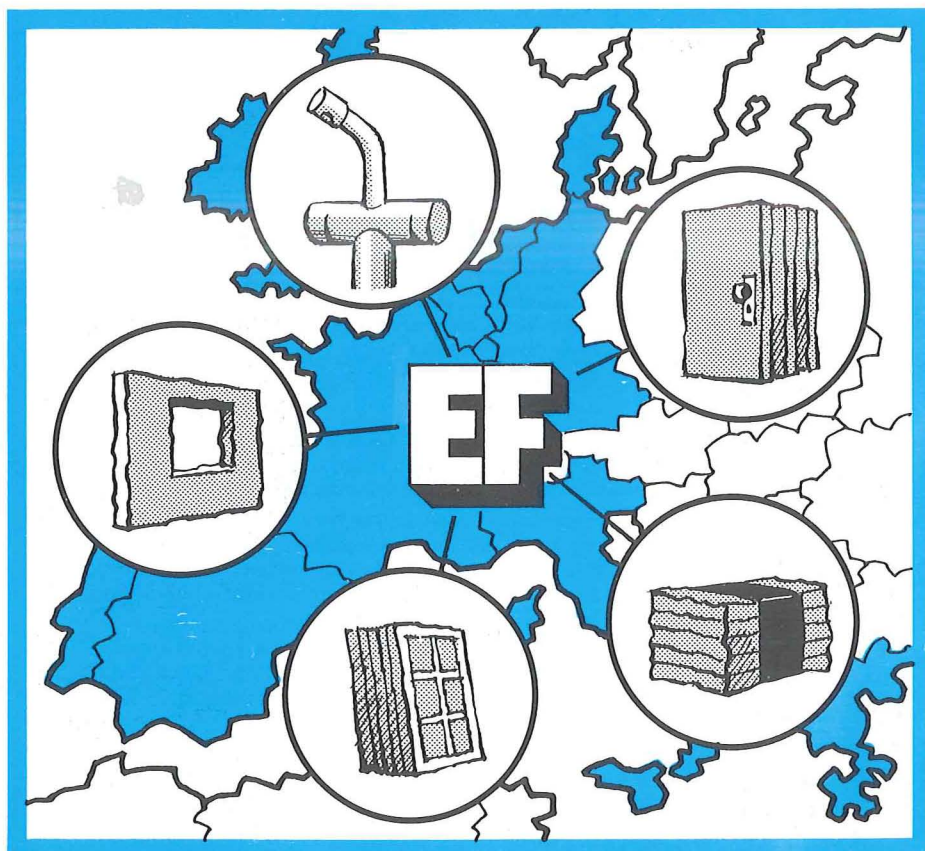

Direktiv om byggevarer i EF's indre marked

Direktivforslag om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om byggevarer (status november 1988)

Ordforklaring

Det Stående Byggeudvalg: Udvalget består af to repræsentanter fra hvert medlemsland og en formand fra EF-Kommissionen. Der kan deltage særlige sagkyndige i udvalgets arbejde. Udvalget rådgiver Kommissionen i alle spørgsmål angående direktivet og kan træffe beslutning på følgende områder: Udarbejdelse af basisdokumenter, fastlæggelse af proceduren for attestering af overensstemmelse, retningslinjer for den europæiske tekniske godkendelse og godkendelse af nationale tekniske specifikationer.

De faglige udvalg: Ad hoc-grupper, der nedsættes af EF-Kommissionen efter høring af Det Stående Byggeudvalg for at udarbejde grundlaget for basisdokumenter. Alle medlemslande er repræsenteret i de faglige udvalg.

83/189-udvalget: I 1983 vedtog Rådet et direktiv om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter (83/189/EØF). Et stående udvalg med repræsentanter fra de enkelte lande og en formand fra EF-Kommissionen rådgiver Kommissionen. 83/189-udvalget omtales her som »informationsudvalget«.

De væsentlige krav: Direktivforslaget fastsætter de overordnede krav, som alle bygninger skal leve op til. Kravene er opdelt på følgende 6 områder, der i direktivet samlet betegnes som »de væsentlige krav«:

Mekanisk modstandsdygtighed og stabilitet, brandsikring, hygiejne, sundhed og miljø, sikkerhed ved anvendelsen, beskyttelse mod støjgener og energibesparelser og varmeisolering.

Basisdokumenter: Udformes for at præcisere direktivets væsentlige krav og for at give dem konkret form på teknisk niveau. Basisdokumenterne anfører bl. a. klasser og niveauer for hvert af de væsentlige krav, når dette er nødvendigt og teknisk-videnskabeligt muligt. Basisdokumenterne skal lægges til grund, når der udarbejdes harmoniserede standarder og retningslinjer for de europæiske tekniske godkendelser og for godkendelse af nationale tekniske specifikationer.

Mandat: En bestillingseddell fra EF-Kommissionen om at udarbejde en harmoniseret standard eller retningslinjer for europæisk teknisk godkendelse under hensyntagen til det tilsvarende basisdokument. Mandaterne gives efter høring af Det Stående Byggeudvalg.

CEN: Comité Européen de Normalisation (CEN) er den europæiske standardiseringsorganisation. CEN har 18 europæiske lande som medlemmer (12 fra EF og 6 fra EFTA). Dansk Standardiseringsråd (DS) er dansk medlem.

Harmoniseret standard: Standard udarbejdet af CEN på grundlag af et mandat fra EF-Kommissionen.

Europæisk teknisk godkendelse: En positiv teknisk vurdering af, om en vare lever op til de væsentlige krav, der gælder for de bygninger, som varen skal bruges i. Hvert medlemsland autoriserer bestemte organer, der giver denne godkendelse.

Attestering af overensstemmelse: Den enkelte fabrikant er ansvarlig for at attestere, at byggevaren er i overensstemmelse med en teknisk specifikation og dermed lever op til direktivets væsentlige krav. Det forudsætter, at fabrikken har en anerkendt produktionskontrolordning og for visse varers vedkommende tillige er omfattet af et autoriseret certificeringsorgans eksterne kontrol.

EF-mærket: En byggevare kan forsynes med EF-mærket, når den er i overensstemmelse med en harmoniseret standard, en europæisk teknisk godkendelse eller en national teknisk specifikation. EF-mærket er myndighedens og forbrugeres garanti for, at byggevaren lever op til direktivets væsentlige krav.

Beskyttelsesklause: Enhver medlemsstat har ret til at forbyde en byggevare, hvis den ikke lever op til direktivets væsentlige krav og de tekniske specifikationer, der er fastsat på grundlag heraf. Forbudet skal begrundes over for EF-Kommissionen, der herefter undersøger sagen og træffer passende forholdsregler.

Forord

Direktivforslaget om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om byggevarer er et af de ca. 300 direktiver, der skal træde i kraft inden udgangen af 1992, for at EF's indre marked kan realiseres. Direktivforslaget, der gennemgås på de følgende sider, skal sikre, at byggevarer frit kan omsættes og anvendes i alle EF-lande.

Selv om direktivforslaget endnu ikke er endeligt vedtaget - det ventes at ske ved årsskiftet 1988/89 - blev Rådet den 22. juni 1988 enig

om en fælles holdning til indholdet. Vedtagelsen af direktivet betyder, at der - formentlig hurtigt - tages en række konkrete initiativer for at få direktivets overordnede rammer omsat til konkrete standarder, tekniske specifikationer, godkendelsesprocedurer m.m.

På den baggrund ønsker Byggestyrelsen nu at informere om hovedlinjerne i direktivet. Når der foreligger afgørende nyt, vil Byggestyrelsen udsende yderligere information.

*Byggestyrelsen
November 1988*

Midler og procedurer anvist i direktivet

Direktivforslaget fastsætter de overordnede krav, som alle bygninger skal leve op til. De er i direktivet betegnet som de *væsentlige krav* og er opdelt i 6 områder. Dette forudsætter, at de byggevarer, der indgår i bygningerne, overholder disse krav. De væsentlige krav er opdelt i følgende områder:

1. Mekanisk modstandsdygtighed og stabilitet
2. Brandsikring
3. Hygiejne, sundhed og miljø
4. Sikkerhed ved anvendelsen
5. Beskyttelse mod støjgener
6. Energibesparelser og varmeisolering.

Byggevarer er i direktivforslaget defineret som »varer, der fremstilles for at indgå varigt i bygværker, herunder bygninger og anlægsarbejder«. De væsentlige krav er fastsat i forhold til den færdige bygning eller anlægsarbejde.

Arbejdet med at omsætte direktivets væsentlige krav til bygninger i krav, der stilles til byggevarer, starter med, at der udarbejdes *basisdokumenter*.

Basisdokumenter

Basisdokumenterne skal præcisere direktivets væsentlige krav og give dem konkret form på teknisk niveau.

De udarbejdes af *faglige udvalg* med repræsentanter fra alle medlemsstater på grundlag af et mandat fra EF-Kommissionen. *Det Stående Byggeudvalg* er hørt forinden.

Basisdokumenterne præciserer det tekniske grundlag og anfører desuden klasser og niveauer for hvert enkelt af de væsentlige krav, når det er nødvendigt og teknisk-videnskabeligt muligt. Basisdokumenterne angiver også beregnings- og påvisningsmetoder, tekniske konstruktionsregler m.m., der skal bruges til at påvise, at de tekniske specifikationer hænger sammen med de klasser og niveauer, der er anført i basisdokumentet.

Basisdokumenterne lægges til grund, når der udarbejdes harmoniserede standarder og retningslinjer for europæisk teknisk godkendelse eller godkendelse af nationale tekniske specifikationer.

Harmoniserede standarder

De *harmoniserede standarder* udarbejdes af *CEN*. Det sker på grundlag af mandater fra EF-Kommissionen med udgangspunkt i basisdokumenterne. Forinden har EF-Kommissionen hørt Det Stående Byggeudvalg og fået en udtalelse fra *informationsudvalget*.

De harmoniserede standarder udformes i videst muligt omfang som ydeevne-standarder. Opdeling i klasser vil gøre det muligt for de enkelte landes myndigheder at vælge den klasse, der bedst tilgodeser en bestemt type bygning, det lokale klima, levevis, sikkerhedsniveauer m.v.

Europæisk teknisk godkendelse

En fabrikant kan søge om at få en *Europæisk teknisk godkendelse*. Det er en positiv teknisk vurdering, der anerkender, at en bestemt byggevare opfylder direktivets væsentlige krav. Disse godkendelser kan gives til varer, som ikke er omfattet af en harmoniseret standard, til nye varer og til varer, der gennemgår en hurtig teknologisk udvikling. Den europæiske tekniske godkendelse gives for 5 år ad gangen.

Hvert medlemsland autoriserer organer til at udstede europæisk teknisk godkendelse. Disse organer skal i fællesskab udforme retningslinjerne for disse godkendelser efter nærmere mandat fra EF-Kommissionen. Mandaterne gives efter høring af Det Stående Byggeudvalg med udgangspunkt i basisdokumenterne.

Attestering af overensstemmelse og EF-mærket

Det er den enkelte fabrikant, der er ansvarlig for at *attestere*, at en vare er i overensstemmelse med de fastlagte krav.

En fabrikant kan forsyne sin vare med et *EF-mærke*, der fortæller myndigheder og forbrugere, at varen opfylder de fastsatte tekniske specifikationer. Det forudsætter dog, at fabrikanten ved *produktionskontrol* på fabrikken kan attestere, at varen er i overensstemmelse med standard eller anden relevant teknisk specifikation.

Hvis varen har særlig betydning, f. eks. for sundhed og sikkerhed, skal et autoriseret organ tillige overvåge virksomhedens produktionskontrol og *certificere* herfor.

Overgangsbestemmelser

Kommissionen kan i en overgangsperiode anerkende *nationale tekniske specifikationer* og *nationale standarder*, hvis disse anses for at være i overensstemmelse med direktivets væsentlige krav. Denne procedure varetages af EF-Kommissionen i samarbejde med Det Stående Byggeudvalg.

Beskyttelses-klausul

Det enkelte lands myndigheder kan fortsat gribe ind over for bestemte varer, der ikke overholder de væsentlige krav - også selv om de er godkendt efter ovenstående procedurer. I så fald skal myndighederne straks informere EF-Kommissionen, der efter høring af Det Stående Byggeudvalg enten godkender, at varen trækkes tilbage fra markedet, eller underkender det nationale indgreb, hvis det har været uberettiget.

Virksomhederne må selv følge udviklingen nøje

Det ventes, at Rådet vedtager direktivforslaget om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om byggevarer omkring årsskiftet 1988/89. Det Stående Byggeudvalg ventes snart nedsat, EF-Kommissionen vil begynde at afgive mandater til CEN osv. De mange initiativer, der ventes i de kommende måneder, skal sikre, at direktivets bestemmelser kan træde i kraft i midten af 1991.

Nationale hensyn

Direktivet betyder *ikke*, at dansk byggelovgivning skal harmoniseres ned på et vilkårligt gennemsnits-niveau. Direktivet giver mulighed for, at der kan opereres med forskellige klasser inden for direktivets væsentlige krav for at kunne tage hensyn til geografisk beliggenhed, klima og levevis samt forskelle i beskyttelsesniveau på nationalt, regionalt eller lokalt plan.

Det betyder, at Danmark f. eks. fortsat kan stille de krav til vinduers isoleringsevne, som er nødvendige i det danske klima, men som ville være meningsløse at stille i lande med et varmere klima. Alle vinduer, der sælges på det danske marked, skal således overholde de krav, som Danmark har vedtaget. Direktivet får ikke betydning for den del af den danske byggelovgivning, som ikke omfattes af direktivets væsentlige krav.

Direktivet berører ikke medlemslandenes mulighed for at stille de krav, som er nødvendige for at beskytte arbejderne, når de anvender de enkelte varer.

Europæisk markedsføring

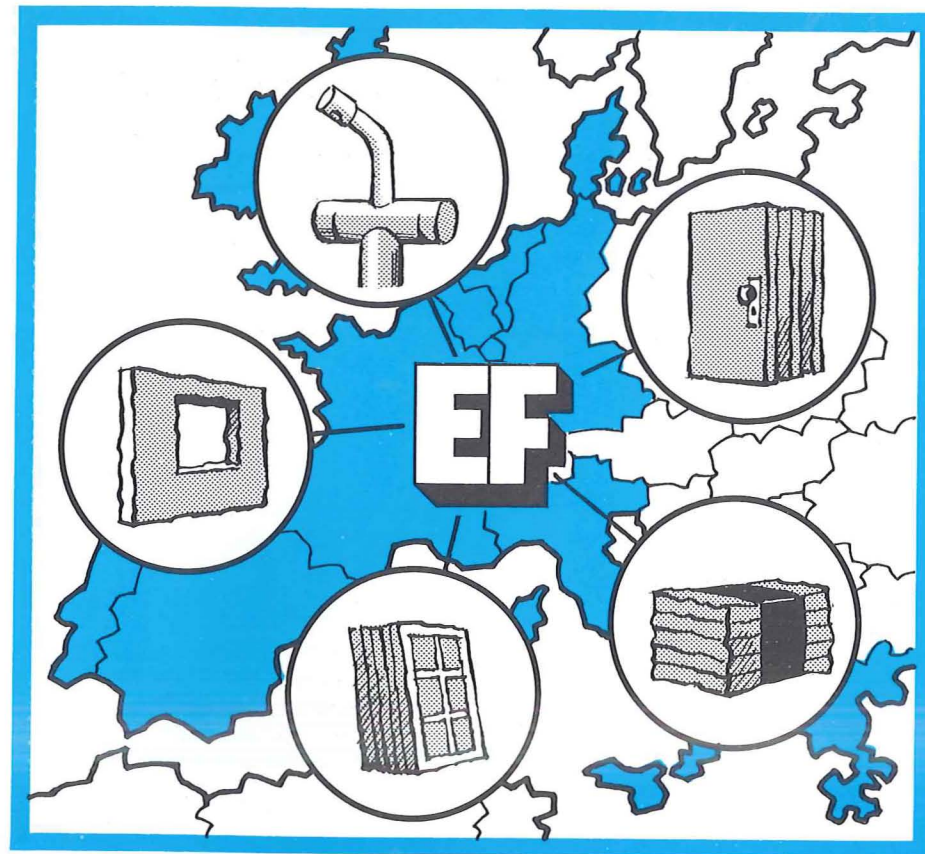
Direktivet skal sikre, at der skabes et stort fælles europæisk marked for byggevarer. Det kan være til fordel for danske fabrikanter, der gennem mange år har været vant til at levere til et hjemmemarked, hvor myndighederne stiller høje kvalitetskrav. Derfor har danske fabrikanter gode forudsætninger for at kunne udnytte det nye EF-mærke i en mere offensiv europæisk markedsføring.

Eksportmarkederne i de øvrige EF-lande vil blive mere gennemsigtige for den enkelte fabrikant. Det bliver lettere at få overblik over de forskellige klasser og niveauer, som de enkelte lande har fastsat. Dermed kan fabrikanterne målrette deres produktion og eksport til de markeder, som de finder attraktive ud fra en samlet vurdering af forholdet mellem kvalitet og pris. Virksomhederne slipper også for at skulle gennem en ofte tidskrævende accept af den enkelte vare i det enkelte aftagerland for at kunne komme ind på et nyt eksportmarked.

Byggeindustriens egen indsats

I Danmark samler *Dansk Standardiseringsråd (DS)*, der er medlem af CEN, trådene i det vigtige arbejde med at udarbejde harmoniserede standarder. DS koordinerer den danske indsats i CEN's *tekniske komiteer* og komiteernes arbejdsgrupper, hvor indholdet i standarder bliver udarbejdet.

Det er vigtigt, at byggeindustrien selv

spiller en aktiv rolle, f. eks. ved at stille sine eksperter til rådighed i de tekniske komiteer og arbejdsgrupper i CEN. Økonomisk tilskud til DS' arbejde i CEN kan også styrke en dansk indsats. Den enkelte virksomhed kan via DS holde sig orienteret om, hvilke initiativer der er på vej inden for de enkelte standardområder.

Byggevarer i EF's indre marked er udsendt november 1988 af Byggestyrelsen for generelt at informere om Rådets direktivforslag om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om byggevarer. Redaktion: Steen Hartvig Jacobsen (DJ). Layout: Niels Winther (DJ). Sats, montage og repro: Bianco Lunos Bogtrykkeri A/S. Tryk: Dansk Andels Trykkeri a.m.b.a.
Oplag: 30.000.

Yderligere oplysninger: Byggestyrelsen, 3. kontor, Stormgade 10, 1470 København K.
Telefon: 01 92 61 00. Telefax: 01 92 61 64.
Telex: 31401 minhou dk.